

ת"פ (חיפה) 4436-12-23 - מדינת ישראל נ' יזן יאסין

בית המשפט המחוזי בחיפה

24 ספטמבר 2024

ת"פ 4436-12-23 מדינת ישראל נ'
יאסין(עציר)

לפני כבוד השופט אינאס סלאמה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י

נגד
הנאשם
יזן יאסין
ע"י ב"כ עוה"ד ויסאם לידאווי

גזר דין

1. הנאשם שלפניי הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הצתה - לפי סעיף 448(א) רישא + 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), וכן בעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו - לפי סעיף 275 לחוק.

הסדר הטיעון אשר הושג בשלביו המוקדמים של ניהול ההליך, טרם החלה להישמע מסכת הראיות, לא כלל הסכמה בדבר העונש הראוי כי ייגזר על הנאשם, ובעניין זה טען כל אחד מן הצדדים "באופן חופשי".

כתב האישום המתוקן

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, שעיקרן יפורט להלן, בין מוסטפא יאסין (להלן: "**מוסטפא**") לבין ר' א' (להלן: "**המתלוננת**") קיימת היכרות מוקדמת, שכללה שיחות טלפון והתכתבויות הדדיות. בין הנאשם לבין מוסטפא קיימת היכרות על רקע קרבה משפחתית וקשרי חברות.

3. במועד הרלוונטי לכתב האישום, היה בשימוש המתלוננת רכב מסוג טויוטה יאריס (להלן: "**רכב המתלוננת**"), ובשימוש של מוסטפא היה רכב מסוג סקודה לבן שכור (להלן: "**רכב הסקודה**").

4. עובר לתאריך 12.6.2023, גמלה בליבו של מוסטפא החלטה לשלח אש במזיד ברכב המתלוננת עקב חשדו כי המתלוננת פוגעת בשמו הטוב. כיומיים קודם לתאריך 12.6.2023 מוסטפא פנה לב', קטין יליד 2008 (להלן: "**הקטין**"), ביקש ממנו לשלח אש במזיד ברכב המתלוננת תמורת סכום כסף, והקטין הסכים.

5. בלילה שבין 12.6.2023 ל-13.6.2023 סמוך לחצות, הגיע מוסטפא ביחד עם הנאשם ברכב הסקודה לקרבת בית הקטין, כשהנאשם נוהג ברכב. הקטין נכנס לרכב הסקודה וכולם יחד נסעו ברכב. בהגיעם לבית של מוסטפא, יצאו מוסטפא והנאשם מהרכב. מוסטפא הביא בקבוק המכיל חומר דליק (להלן: "**הבקבוק**"), העבירו לידי הנאשם, ושניהם נכנסו לרכב כשמוסטפא התיישב במושב הנהג והנאשם במושב הקדמי לידי, או אז העביר הנאשם לידי הקטין את הבקבוק.

6. בשעה 01:03 או סמוך לכך, מוסטפא עצר את רכב הסקודה, מסר לקטין רעלה שחורה, מעיל שחור ומצית, ואף הדריכו כיצד לשלח אש ברכב המתלוננת. הנאשם, מוסטפא והקטין סיכמו כי לאחר הצתת הרכב, הקטין יגיע לנקודת מפגש, שם יאסוף אותו הנאשם ברכב הסקודה וימלט אותו מהמקום.

7. הקטין יצא מרכב הסקודה וניגש לעבר מקום חניית רכב המתלוננת. בהגיעו לרכב המתלוננת, שפך הקטין את החומר הדליק מתוך הבקבוק על מכסה המנוע של הרכב ובסמוך אליו, שילח בו אש במזיד, ונמלט מהמקום לעבר נקודת המפגש, שם חיכה לו הנאשם ברכב הסקודה, והשניים נמלטו עם הרכב מהמקום.

עוד מצויין בכתב האישום המתוקן, כי רכבה של המתלוננת נשרף בחלקו הקדמי ימני, ונגרם לו נזק המוערך בסכום של 53,052.48 ₪.

8. ביום 26.11.2023 בשעה 03:00 או בסמוך לכך, הנאשם נסע ברכב מסוג איסוזו, ובהגיעו למחסום משטרה הזדהה בכזב כעבד יאסין, ביודעו כי הוא דרוש לחקירה ושמטרת ישראל מחפשת אותו. כל זאת עשה הנאשם בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך ולמנוע את זיהויו.

טיעוני הצדדים לעונש

9. בדיון שיוחד לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש, המאשימה טענה כי הנאשם היה שותף פעיל במעשה ההצתה; התחמק מן השוטרים לאחר ביצוע העבירה, ונעצר רק בחלוף מספר חודשים. משנעצר על ידי המשטרה, הנאשם הציג עצמו כאדם אחר, ובכך ביצע עבירה

של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

עוד נטען, כי פסיקת בתי המשפט מחמירה בעבירת הצתה, וכי מדובר בעבירה חמורה "גם כאשר היא מתייחסת לרכוש בלבד", וזאת נוכח הפוטנציאל הרב לגרימת נזק חמור לגוף. המאשימה הפנתה לפסק דין של בית המשפט העליון, לפיו, על דרך הכלל, בעת הרשעה בעבירת הצתה יושת עונש מאסר בפועל.

10. בשים לב לטיעוניה אלו ועוד, המאשימה עתרה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 ל-4 שנות מאסר בפועל. בהקשר זה המאשימה הפנתה גם לגזר דינו של מוסטפא, שם נקבע מתחם זה, וכן למספר גזרי דין שילמדו לטעמה על מדיניות הענישה הנוהגת. לדידה, מתחם זה יפה לענייננו, גם בשים לב לנזק החמור שנגרם, כ-50,000 ₪.

עוד עתרה המאשימה כי ייקבע מתחם עונש נפרד בנוגע לעבירת ההפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו; מתחם הנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר.

11. בבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, המאשימה עמדה על גילו של הנאשם והודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, אל מול הרשעה קודמת, "הרשעה חמורה", בגינה נדון הנאשם למאסר ממושך. בנסיבות אלו, המאשימה סבורה כי יש למקם את עונש הנאשם ברף האמצעי של כל אחד מהמתחמים ולצבור את העונשים. המאשימה עתרה גם כי יושת על הנאשם עונש מאסר מותנה ארוך ומשמעותי, פיצוי משמעותי וקנס.

עוד ציינה המאשימה, כי אין מקום לסטות ממתחמי הענישה מחמת שיקום, שכן הנאשם לא הצביע על כי הוא השתקם או כי קיים סיכוי של ממש לכך.

12. הסנגור עמד תחילה על חלקו של הנאשם בביצוע העבירה. לטענתו, בין הנאשם "לבין המתלוננת לא קיים שום סכסוך, הוא בעצמו לא הלך ושלח אש ברכב, הוא לא הצית, לא היה לו אינטרס, לא היה לו מניע, הוא לא צד". עובדות כתב האישום המתוקן, כך נטען, מלמדות על כי מוסטפא הוא הדומיננטי בביצוע המעשים. מוסטפא הוא מי אשר "תכנן, הוא זה אשר יחד עם הקטין ביצעו את חלקה הארי של העבירה".

עוד נטען, כי חלקו של הנאשם התמצה בנהיגה ברכב; כי הסתבכותו נבעה "מעצימת עין", וכן כי עובדות כתב האישום המתוקן מקימות "יותר סיוע מאשר מבצע בצוואתא". אין בנמצא גם עבירה של קשירת קשר, המעידה על תכנון מוקדם. "לאור הפער העצום בין החלקים ... [ו]בין המעשים", כך נטען, אין "לטעון לגזירה שווה בינו לבין האחר (מוסטפא - א.ס.)". הסנגור שב והזכיר, כי הנאשם הוא לא מי אשר תכנן את המעשה, קידם אותו,

שלח את הקטין, או סיפק לקטין את החומר הדליק. עוד עמד הסנגור על ההבדלים בין מוסטפא לבין הנאשם דכאן, גם בבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה (בין היתר, ריצוי מאסר מתיק אחר בחופף). הסנגור הפנה לשורה ארוכה של פסקי דין, ברובם נגזרו בעבירות הצתה מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

13. בשים לב לטיעוניו אלו ועוד, עתר הסנגור לקבוע בענייננו מתחם עונש הולם הנע בין 4 ל-12 חודשי מאסר. בהינתן הודאת הנאשם אשר חסכה בהעדת עדים רבים, לרבות המתלוננת ועדותם של קטינים, טען הסנגור כי יש למקם את העונש בחלקו התחתון של המתחם ולגזור על הנאשם עונש מאסר לתקופה אשר תחפוף את תקופת המעצר. זאת ועוד, נוכח חלקו של הנאשם, ביקש הסנגור להימנע מהשתת פיצוי, מה גם שלא הוגשה כל ראייה המעידה על נזק לרכבה של המתלוננת.

דבר הנאשם

14. לקראת חתימת הדיון, אמר הנאשם את דברו, כי "אני מצטער על הטעות שעשיתי. אני לא אחזור ואסתובב עם מוסטפא. אני רוצה להתקדם בחיים שלי, לעבוד ולפתוח דף חדש".

דין והכרעה

15. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש אשר יוטל עליו ומידתו.

בעת קביעת מתחם עונש הולם לעבירה שביצע נאשם בפלילים, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, יפנה בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. ועוד, במיקום העונש בתוככי המתחם, רשאי בית המשפט להתחשב בשיקולים של הרתעת היחיד או הרתעת הרבים. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

16. טרם אעבור לבחון את מתחם העונש ההולם, יהא עליי להכריע בשאלה האם מעשיו של הנאשם כולם הנם בבחינת אירוע אחד, בגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד, או שמא מדובר באירועים שונים המצריכים קביעת מתחם עונש נפרד בגין כל אחד מהם.

הנאשם הורשע בעבירת הפרעה לשוטרי בשעת מילוי תפקידו, מחמת שהוא הזדהה בכזב כאחר, בידעו כי הוא דרוש לחקירה. ניתן להניח כי הנאשם היה דרוש לחקירה נוכח אירוע ההצתה, וכי אם לא היה מבצע בצוותא עבירה זו, אפשר ואף לא היה מזדהה כאחר. ואולם, בקשר זה בין העבירות אין די כדי לקבוע כי ב"אירוע אחד" עסקינן. מדובר בעבירות ובמעשים בעלי אופי שונה בתכלית. המעשים אינם שלובים זה בזה. זאת ועוד, ולא פחות חשוב מכך, חלוף הזמן בין ביצוע המעשים (כמעט חצי שנה) יצר חיץ אשר גם בעטיו לא ניתן לומר כי מתקיים בין המעשים "קשר הדוק". על מבחן הקשר ההדוק ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014). משכך, אקבע מתחם עונש נפרד לכל עבירה.

בצד זאת, לאחר שאקבע שני מתחמי ענישה שונים, ובשים לב לזיקה בין העבירות, בדעתי לקבוע עונש אחד כולל בגין ביצוע כל המעשים גם יחד, כפי הרשות הנתונה בסעיף 40(ב) לחוק.

מתחם העונש ההולם

17. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מהעבירה שביצע הנאשם, וכן על מידת הפגיעה בערכים אלו.

בכל הנוגע לעבירת ההצתה, על דרך הכלל, בביצועה יש כדי לפגוע בשורה של ערכים חברתיים מוגנים. בכלל אלו, נמנים ההגנה על שלום הציבור ורכושו, וכן הגנה על תחושת הביטחון האישי השוררת בציבור להתקיים באין מפריע במרחב הציבורי, ובסביבת מגוריו בפרט. בעת ביצוע עבירה כגון דא, תחילתו של המעשה ידוע - הצתת אש, אך את סופו אין איש יכול לחזות, ובמרבית המקרים הדבר אינו נתון לשליטת מבצע העבירה. הנזק הסופי תלוי משתנים רבים. האש יכולה לתעתע; כיוון הרוח עלול להשתנות באחת, והאש יכולה להתפשט במהירות ולכלות עד היסוד את כל הנקרה בדרכה - יהא זה רכוש, או חמור מכך יהא זה אדם בשר ודם.

בענייננו, נגרם בפועל נזק רב לרכבה של המתלוננת. ואולם, פוטנציאל הנזק הרב להתפשטות האש ולסיכון חיי אדם לא התממש בסופו של דבר. כמו כן, ההצתה ארעה מחמת חשדו של מוסטפא כי המתלוננת פוגעת בשמו הטוב, אז החליט הוא לשלח אש ברכבה. במזימה שהלה רקם, ועל כך עוד בהמשך, השתתף גם הנאשם. הוא היה חלק בלתי נפרד בהוצאת הרעיון מן הכוח אל הפועל. אף שהוא לא מי אשר הגה את הרעיון או שילח את האש פיזית ברכב המתלוננת, ביצע הנאשם עבירה מוגמרת של הצתה. ואולם, חרף היותו מבצע בצוותא, יש לבחון את מעשיו של הנאשם בפני עצמם ובהשוואה למעשיהם של האחרים. משהנאשם לא היה הדומיננטי ביותר בביצוע המעשים, ובלא למעט מחומרת מעשיו, כך גם מידת פגיעתו בערכים המוגנים אינה כשל האחרים, הגם שהיא בהחלט אינה מבוטלת.

18. הנאשם לא הסתפק בכך, ובחלוף כמעט חצי שנה מאז ארעה ההצתה, בודעו כי הוא דרוש לחקירה, הזדהה לאדם אחר בהגיעו למחסום משטרת. בכך, ביצע הנאשם עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו. בהתנהלותו זו ארעה פגיעה, הגם שאינה מן הגבוהות, בערכים המוגנים של הגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי.

19. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על חומרתה של עבירת ההצתה, ועל כי הנזק העלול להיגרם כתוצאה מביצועה רב הוא, ואינו נתון לשליטת מבצע העבירה. מדיניות הענישה היא להשית עונש מאסר בפועל על מי אשר מבצע עבירה כגון דא, ובשנים האחרונות מסתמנת מגמה של החמרה בענישה.

ראו ע"פ 5953/22 **מדינת ישראל נ' עדוי**, פסקה 14 (2.2.2023):

"אמנם, רף הענישה בעבירות הצתה אינו אחיד (ע"פ 3450/17 דמתי נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (10.01.2018)), וניתן למצוא מנעד רחב של עונשים, בהתאם לטיבו של המעשה ולנסיבותיו האישיות של העושה. יחד עם זאת, אין לכחד כי המגמה המסתמנת בשנים האחרונות הינה של החמרה בענישה, ובית המשפט שב והדגיש פעם אחר פעם את חומרתה של עבירת ההצתה, ואת ההחמרה הנדרשת בענישה (ע"פ 4743/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 18 והפניות שם (17.08.2022)). כפי שנפסק, 'מעשה הצתה ראשיתו ידועה, ואחריתו מי ישורנה' (ע"פ 6466/18 ראגאבי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (01.05.2019)). המבצע עבירת הצתה לא יודע ולא יכול לדעת כיצד העבירה תסתיים, את מה או את מי תכלה האש. החומרה היתרה הטמונה בעבירת ההצתה נובעת לא רק מן הסכנה האינהרנטית הטבועה בה, אלא גם מתוקף המסר העברייני האלים העולה ממנה, לצורך הטלת אימה בציבור (ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (08.11.2012))."

עוד ראו האמור בע"פ 4743/22 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 14 (17.8.2022) (להלן: "עניין פלוני"):

"מעשה ההצתה יוצר מצב ומקים סיכון שלאדם אין שליטה עליו - אש. רבות נכתב על המסוכנות שטמונה בעבירת ההצתה ... האש היא אכזרית. היא חמקמקה. היא עוצמתית. הסכנה הטמונה בה היא רבה, ותוצאותיה אין לשער. האש יכולה להתפשט תוך שניות ודקות. היא יכולה לגרום לנזק אדיר לרכוש. היא יכולה לגרום למוות. האש לא מבדילה בין אדם אחד לאחר, או בין מי שמעורב בסכסוך כלשהו - 'היעד' של מבצע העבירה - לבין צד שלישי

חסר מזל אשר היה במקום הלא נכון בזמן הלא נכון ... לא בכדי הביטוי 'כאש בשדה קוצים' מצא מקומו בשפתנו - באש יש פוטנציאל להרס ולחורבן, והיא מתפשטת במהירות. מי שמבצע את עבירת ההצתה, למעשה לוקח בחשבון שמרגע השלכת הגפרור, הגחל, או הסיגר, משתנה נוסף נכנס לתמונה, עליו אין לו שליטה, ושהנזק הפוטנציאלי ממנו הוא רחב היקף - האש."

20. בנוגע לחומרת עבירת ההצתה ולעונש הראוי כי יושת על מבצעה, מצאתי להפנות גם לע"פ 8622/21 הולר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.5.2022) (להלן: "עניין הולר"):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתה של עבירת ההצתה הנובעת מפוטנציאל הנזק ההרסני הטמון בה לסביבה, לרכוש ולחיי אדם. אין לדעת כיצד תתפשט האש אשר 'דרכה לילך ולהזיק', ובמי תאחז ותפגע בדרך הילוכה הלא צפוי. גם במקרים בהם התכוון המצית לפגיעה אחת, אין בידיו של המשלח אש לשלוט בהשתוללותה, ואף שראשיתה ידועה - אחריתה מי ישורנה ...

בהתאם, מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירת ההצתה היא להשית עונש מאסר בפועל על מבצעה, בייחוד במקרה בו קדמה למעשה ההצתה התארגנות ...".

21. בבחינת מדיניות הענישה הנוהגת, הודגש כאמור לעיל הצורך בהשתת ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי מי אשר מבצע עבירת הצתה, תוך שמנעד הענישה רחב. כל אחד מהצדדים הפנה לפסיקה שיש בה לדידו כדי לתמוך בעמדתו באשר למתחם העונש ההולם בעניינו.

22. אפנה להלן לסקירה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לעניינו, ואשר בין היתר על יסודה, ייקבע מתחם העונש ההולם במקרה דנן. בסקירה זו אכלול התייחסות לחלק מפסקי הדין אליהם הפנו באי כוח הצדדים;

עניין פלוני - פלוני הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירות של הצתה והתפרצות לבניין שאינו מקום מגורים או תפילה, במסגרת האישום הראשון. באישום השני הוא הורשע בביצוע עבירת שיבוש מהלכי משפט. על פי הנטען, קשר פלוני קשר יחד עם שניים אחרים להצית כלי רכב הנמצאים באולם תצוגה. לשם כך, הצטיידו פלוני ושותפיו בפטיש גדול, באקדח או בחפץ הנחזה להיות אקדח, ובמיכל בנפח של 16 ליטר אותו מילאו בבנזין. פלוני ושותפיו הגיעו ברכב אל אולם התצוגה, ירדו מהרכב כשעל פניהם מסכות ועל ידיהם כפפות. אחד השותפים ניפץ את דלת הזכוכית של אולם התצוגה ופלוני נכנס

אל האולם, שפך כמות גדולה של בנזין על שלושה רכבי יוקרה והצית את הבנזין שהתלקח במהירות. הדלקה גרמה לנזק לרכבים ולאולם התצוגה בסכום כולל של למעלה ממיליון שקלים חדשים. בית המשפט המחוזי קבע ביחס לאישום הראשון מתחם הנע בין 18 ל-34 חודשי מאסר בפועל, וביחס לאישום השני מתחם הנע בין 2 ל-6 חודשי מאסר, והשית על פלוני 27 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ערעורו של פלוני על הכרעת הדין נדחה, בעוד ערעור המדינה על קולת העונש התקבל. בפסק הדין צוין, בין היתר, כי נסיבות האירוע חמורות במיוחד, באופן המצדיק את החמרת הענישה באופן משמעותי. עוד צוין, כי העונש שהושת על המערער אינו משקף את הנחישות שבה יש לפעול אל מול עבירת ההצתה, וכי הגיעה העת להעלות באופן משמעותי את רף הענישה בעבירות הצתה. בסופו של דבר, על פלוני נגזרו 5 שנות מאסר בפועל.

ע"פ 4819/22 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.2022) - המשיב הורשע בביצוע עבירת הצתה. במסגרת גירושי המשיב ורעייתו, רכשה זו האחרונה את חלקו של המשיב בדירתם המשותפת אשר מצויה בקומה השביעית של בית משותף. המשיב נכנס אל הדירה בדרך לא דרך, נעל את הדירה, נכנס אל חדר השינה ושילח אש במיטת המתלוננת. האש התפשטה בדירה כולה והמשיב מנע כניסה של צוותי חירום, אשר לבסוף עלה בידיהם לפרוץ לתוך הדירה. חדר השינה נשרף כליל ונגרמו נזקי אש, חום ופיח בדירה כולה, וכן נזקי פיח לרכוש המשותף בסמוך לדירה. בית המשפט המחוזי גזר על המשיב עונש של 25 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, והשית על המשיב 30 חודשי מאסר בפועל.

עניין הולר - המערער הורשע בעבירת הצתה בצוותא. לשם הצתת אופנוע שחנה בחניון תת קרקעי בבניין, המערער הסיע ברכבו אדם אחר, כשהם מצוידים בבקבוק ובו חומר דליק. סמוך לבניין, האחר ירד מהרכב כשלידיו כפפות וקסדה לראשו. הוא נכנס אל החניון והצית את האופנוע. כששב לרכב נסעו האחר והמערער יחדיו מהמקום. הוסכם כי המדינה תעתור לעונש של 18 חודשי מאסר וההגנה תהא חופשית בטיעוניה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 15 ל-35 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 15 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 6418/21 סלהוב נ' מדינת ישראל (16.1.2022 ו- 17.2.2022) - המערער הורשע במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירת הצתה. על פי המתואר, המערער נסע לתחנת דלק, קנה מיכל ריק ומילא אותו בדלק. משם נסע לבית העסק של המתלונן, שפך את הדלק על רכב המתלונן, הצית את הרכב ונמלט. יוער, כי תנאי להסדר הטיעון שהושג בין הצדדים היה הפקדת סך של 30,000 ₪ לטובת פיצוי למתלונן. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל; החליט לחרוג לקולא מהמתחם משיקולי שיקום, והשית על המערער 15 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון, בין היתר לאחר שעמד לפניו תסקיר עדכני, הקל בעונש מאסרו של המערער משיקולי שיקום, כך שהעמידו על 9 חודשי

מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד צו מבחן למשך שנה.

ע"פ 700/20 **אבו שקארה נ' מדינת ישראל** (21.7.2000) - המערער הורשע בביצוע עבירת הצתה. על פי המתואר, המערער הצית באישון ליל קיוסק, על ידי שפיכת בנזין על תריס המתכת של הקיוסק והצתתו באמצעות מצית. מעשה זה נעשה לאחר שהמערער הותקף בשטח הקיוסק. ההצתה לא גרמה לנזק רב לרכוש ולא סיכנה איש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 12 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 98/20 **כהן נ' מדינת ישראל** (11.6.2020) - המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע העבירות הבאות: הצתה (לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק), איומים והיזק לרכוש. בכל הנוגע להצתה, על פי המתואר, לאחר שעת חצות הליל, המערער הגיע למרכז לנפגעי סמים (ממנו הורחק והטיפול שקיבל שם הופסק). זאת, לאחר שהצטייד בחומר דליק. המערער שבר את שמשות אחד החלונות, שפך חומר דליק בתוך המבנה, שילח בו אש ונמלט. למבנה נגרמו נזקים כבדים, ולרבות סימני פיח בכל חלקי המבנה, נשרו חלקי הנמכת תקרה ונגרם נזק לציוד שהיה שם. המבנה יצא מכלל שימוש. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער עונש מאסר בפועל בן 30 חודשים; הפעיל במצטבר עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים, וזאת לצד השתת מאסרים על תנאי. הערעור נדחה.

ע"פ 8347/19 **מיהרט נ' מדינת ישראל** (17.3.2020) - מיהרט וקיימוב הורשעו בביצוע עבירת הצתה. על פי המתואר, השניים החליטו להצית חנות בגדים, ולשם כך הצטיידו בבנזין. הם שפכו את הבנזין מתחת לתריס החנות והציתו אותו באמצעות מצת. האש אחזה במדרגות החנות ובהמשך התפשטה בכל מרחב החנות. האש גרמה נזק לרשת החשמל בחנות ושרפה את מדרגות החנות ואת תקרת העץ. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל, והשית על כל אחד מהמערערים 28 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 6466/18 **ראגאבי נ' מדינת ישראל** (1.5.2019) - המערער הורשע בביצוע בצוותא של עבירות הצתה וחבלה במזיד ברכב. על פי המתואר, בעקבות סכסוך על רקע רומנטי שנתגלע בין אחדד עליאן לבין א', גמלה בליבו של אחדד ההחלטה להצית את המכונית דודתה. לשם כך, ביקש אחדד מחבריו ראגאבי ויזן להתלוות אליו ולסייע לו להצית את המכונית באמצעות בקבוקי תבערה. בשעת לילה הגיעו השלושה אל בית המתלוננת. אחדד ניגש אל המכונית, ניפץ את החלון הימני קדמי, והשליך בקבוק תבערה אל תוך המכונית. ראגאבי השליך בקבוק תבערה נוסף לעבר המכונית. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות ל-20 חודשי מאסר בפועל, והשית על ראגאבי 7 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בין היתר נוכח עיקרון אחדות הענישה, בית המשפט העליון הקל בעונשו של ראגאבי והתאימו

לעונש שהושת על אחד - 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ע"פ 6378/18 חג'ג' נ' מדינת ישראל (29.4.2019) - המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירות הצתה והיזק בזדון. על פי המתואר, המערער הגיע לקומה שביעית בבניין ושפך חומר דליק על רצפה סמוך לדלת מחסן שבבעלות המתלונן. המחסן סמוך לדירת המתלונן, ובאותה העת שהו בדירה המתלונן, רעייתו ושני ילדיו. רעיית המתלונן התעוררה למשמע פיצוץ מחוץ לדירה וראתה פיוח שחדר לדירה. כתוצאה מההצתה נגרם נזק לרכוש. לא נגרם נזק לגוף, אף כי ההצתה התרחשה בבניין מגורים ובסמיכות לארון גז. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 24 ל-52 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה.

ע"פ 2299/18 עביד נ' מדינת ישראל (21.10.2018) - המערער הורשע בעבירה של הצתה, לאחר שעל רקע סכסוך כספי-משפחתי בין המערער לבין אמו, הצית המערער את מכוניתה של האם. בית המשפט המחוזי השית על המערער עונש של 18 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה. מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי נע בין 14 ל-36 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה.

ע"פ 3450/17 דמתי נ' מדינת ישראל (10.1.2018) - המערער הורשע בביצוע שתי עבירות של הצתה. על פי המתואר, המערער נענה להצעת אדם אשר ביקש ממנו להצית את מכוניתו של פלוני תמורת תשלום כספי. המערער הגיע לפנות בוקר לחניון תת קרקעי כשהוא מצויד בבנזין ובגפרורים והצית מכונית השייכת לבת זוגו של פלוני. במועד אחר שב המערער אל אותו הבניין כשהוא נושא עמו חומר דליק וגפרורים; עלה אל הקומה הראשונה והצית את אחת הדלתות בקומה, בסוברו כי מדובר בדלת דירתו של פלוני, בעוד שדובר בדלת מחסן של אחד השכנים המתגורר צמוד למחסן ושהה אותה העת בביתו. בגין מעשים אלו נגרמו נזקים בשווי של עשרות אלפי שקלים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 3 ל-6 שנות מאסר בפועל, והשית על המערער 48 חודשי מאסר בפועל וכן מאסר על תנאי. כמו כן, הופעל עונש מאסר מותנה בן 20 חודשים, מחצית לריצוי במצטבר. הערעור נדחה.

ת"פ (מחוזי חיפה) 56200-11-23 מדינת ישראל נ' אבו אל היג'א (28.5.2024) - הנאשמים הורשעו בביצוע שתי עבירות של הצתה. על פי המתואר, על רקע ביטול אירוסי המתלונן לאחותו של נאשם 1, סבר נאשם 1 כי אבי המתלונן דיבר סרה במשפחתו. נאשם 1 החליט להצית שני רכבים בהם השתמש המתלונן. הוא שיתף בכך את נאשם 2 אשר הסכים לתכנית. הנאשמים הגיעו יחד עם שניים נוספים סמוך אל מקום חניית הרכבים, וכשכל אחד מהנאשמים רעול פנים ומצויד בבקבוק מלא דלק, הציתו הם את הרכבים (כל אחד מהנאשמים הצית רכב אחד). בגזר דין של הח"מ נקבע מתחם עונש הנע בין 18 ל-40 חודשי מאסר. על נאשם 1 הושתו 20 חודשי מאסר בפועל, ועל נאשם 2 הושתו 18 חודשי מאסר בפועל. הכל לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 3877-08-21 **מדינת ישראל נ' אבו שדיד** (5.12.2022) - הנאשם הורשע בעבירה של הצתה, לאחר שהצית אש באזור חלון המשרד והקיר החיצוני של מרכז השיטור הקהילתי בכפר מגוריו. בגזר דין של הח"מ נקבע מתחם שנע בין 14 ל-40 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 16 חודשי מאסר לריצוי בפועל, יחד עם ענישה נלווית.

ת"פ (מחוזי חיפה) 3585-12-21 **מדינת ישראל נ' סימנדוייב** (6.4.2022) - הנאשם הורשע בעבירת הצתה, לאחר שהלך יחד עם קטין לעבר חניית רכבים באחד מרחובות אור עקיבא, והצית רכב השייך לאחר. האש התפשטה גם לרכב נוסף שחנה בסמוך. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 2 ל-4 שנות מאסר, והשית על הנאשם 26 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. עוד הפעיל בית המשפט המחוזי עונש מאסר מותנה של 3 חודשים, כך שמחציתו ירוצה במצטבר.

עד כאן סקירת הפסיקה לעניין עבירת ההצתה.

23. בבחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** ובכל הנוגע לעבירת ההצתה, יש ליתן את הדעת לעובדות כתב האישום המתוקן, ואף לחלקו של כל אחד מן המעורבים בפרשה. דיון בעניין זה ייעשה, בין היתר, לאור עיקרון אחידות הענישה אשר רבות נכתב על אודותיו. ראו ע"פ 2836/22 **מדינת ישראל נ' אמארה**, פסקה 18 (7.6.2022):

"ככלל, יש להחיל שיקולי ענישה דומים על מי שביצעו עבירות דומות במהותן, בנסיבות דומות, ושהינם בעלי נסיבות אישיות דומות. כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים במסגרת אותה פרשה, עקרון אחידות הענישה מקבל משנה תוקף. במצב דברים זה מושך עקרון אחידות הענישה לעבר הטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים, וכן בשמירה על יחס של שקילות בין מבצעייהם של מעשים הנבדלים זה מזה בחומרתם ...".

24. בענייננו, העבירה בוצעה על רקע היכרות של מוסטפא עם המתלוננת, וחשדו כי המתלוננת פוגעת בשמו הטוב. העבירה בוצעה אגב תכנון, ולאחר שנעשתה פניה אל הקטין ששילח את האש בפועל, יומיים לערך קודם בוצע המעשה. ואולם, ההחלטה לבצע הצתה התגבשה ראשית אצל מוסטפא. הוא גם מי אשר פנה בגפו אל הקטין, בלא מעורבות של הנאשם בשלב זה, והקטין הסכים להצעת מוסטפא לשלח את האש תמורת סכום כסף. גם בהמשך, מעורבותו הפעילה של הנאשם הייתה קטנה יותר מזו של מוסטפא ושל הקטין. מוסטפא היה זה אשר הביא את הבקבוק ובתוכו החומר הדליק. הוא גם מי אשר סיפק לקטין רעלה שחורה, מעיל שחור ומצית, ואף הדריך אותו כיצד לשלח אש ברכבה

של המתלוננת. הקטין הוא זה אשר הצית דה פקטו את רכב המתלוננת.

אשר למוסטפא, המאשימה הגישה את גזר הדין שניתן בעניינו (ת"פ (מחוזי חיפה) 64940-07-23, מיום 22.1.2024 - טמ/1). עיון בגזר הדין מעלה, כי נקבע בעניינו של מוסטפא מתחם עונש הולם הנע בין 2 ל-4 שנות מאסר בכל הקשור לעבירת ההצתה, והושתו עליו 27 חודשי מאסר בפועל בגין ביצוע עבירה זו, וכן עונשים נלווים. בנוסף, בגין עבירת איומים שביצע מוסטפא, הושת עליו עונש מאסר מותנה.

25. עם זאת, בחלקם של מוסטפא ושל הקטין בביצוע המעשים, אין כדי למעט מחלקו של הנאשם. בין הנאשם לבין מוסטפא קיימת קרבה משפחתית וחברית. הנאשם היה בסוד העניינים למצער ביום ביצוע העבירה. מתואר בכתב האישום המתוקן כי הנאשם הגיע יחד עם מוסטפא ברכב הסקודה, לקרבת בית הקטין, וזה האחרון נכנס לרכב. בהמשך, מוסטפא אשר הביא את הבקבוק ובתוכו החומר הדליק, העבירו לידי הנאשם, והנאשם הוא זה אשר העביר את הבקבוק לידי הקטין. זאת ועוד, הנאשם מוסטפא והקטין סיכמו ביניהם כי לאחר ביצוע ההצתה, הקטין יגיע לנקודת מפגש, שם יאסוף אותו הנאשם ברכב הסקודה וימלט אותו מן המקום. כך היה. הנאשם חיכה לקטין בנקודת המפגש, ובהגיע הקטין השניים נמלטו עם הרכב מהמקום. רוצה לומר, כי הפעם מוסטפא לא היה עמם, והנאשם הוא זה שנטל חלק פעיל ביותר במילוט הקטין מן המקום. מעשיו אלו של הנאשם, גם אם לא מגיעים כדי חלקם של יתר מבצעי העבירה, הם בליבת המעשים. בהתאם, הנאשם הורשע כמבצע עיקרי, ולא כמסייע.

26. בעת קביעת מתחם העונש ההולם, יש להביא בחשבון גם את הנזק שנגרם לרכבה של המתלוננת, אשר מוערך בסך של כ-50,000 ₪. בצד זאת, למרבה המזל, הנזק הפוטנציאלי הרב לא התממש בסופו של דבר. האש אשר אחזה ברכב לא התפשטה וחצתה את גבולותיו, ואין בכתב האישום המתוקן כל אזכור לפגיעה ברכוש נוסף או חלילה - פגיעה בגוף.

27. בכל הנוגע לעבירת ההפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, הנאשם עשה כן בחלוף כמעט חצי שנה מאז ארעה ההצתה. כך, בעת שידע הנאשם כי הוא דרוש לחקירה, הזדהה הוא לאדם אחר בהגיעו למחסום משטרה.

28. על רקע נסיבות ביצוע העבירות, הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה מביצוען ומידת הפגיעה בהם, וכן בשים לב למדיניות הענישה הנהוגה ביחס לכל אחת מן העבירות, ואף למתחם העונש שנקבע בעניינו של מוסטפא, סבורני כי מתחם העונש ההולם בעניינו, בכל הנוגע לעבירת ההצתה מצוי **בטווח שבין 16 לבין 40 חודשי מאסר בפועל**. מתחם העונש ההולם באשר לעבירת ההפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, **נע**

בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל, הניתנים במקרים המתאימים לריצוי בעבודות שירות. הכל לצד עונשים נלווים.

29. משנקבעו מתחמי הענישה, ומשלא מצאתי מקום לסטות מעלה או מטה ממתחמים אלו, אפנה להלן לקבוע את העונש הכולל המתאים לנאשם בגבולות מתחמי הענישה דלעיל. בכגון דא, יש להתחשב **בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה**, כמפורט בסעיף 40יא לחוק.

העונש המתאים לנאשם

30. בהקשר זה, יש להביא בחשבון את הודאת הנאשם. ההודאה ניתנה בשלב מוקדם של ניהול ההליך - טרם החלה שמיעת הראיות, ומשכך הביאה היא לחיסכון בזמן שיפוטי. נתתי דעתי גם לדברי הצער שהביע הנאשם לפניי, ולדבריו כי ברצונו "לפתוח דף חדש". עוד הבאתי בחשבון את גילו הצעיר באופן יחסי של הנאשם, אשר בעת ביצוע ההצתה טרם מלאו לו 23 שנים.

אל מול נסיבות אלו הפועלות לקולא, יש להביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם. מגיליון הרישום הפלילי (טמ/2) עולה, כי לנאשם הרשעה אחת קודמת בפלילים. מדובר בהרשעה בעבירות של נשק ושווד בנסיבות מחמירות. בגין מעשיו אלו, נגזר על הנאשם, בין היתר, עונש מאסר בן 24 חודשים מאחורי סורג ובריח. עונש זה, לא הרתיע את הנאשם מלשוב לסורו ולבצע את העבירות מושא ענייננו.

31. הגם שלזכות הנאשם פועלות מיני נסיבות, הרי שהעבירות החמורות בהן הורשע הנאשם בעבר, אינן מצדיקות את הצבת עונשו ברף התחתון של מתחמי הענישה, אלא יש למקמו באמצע השליש הראשון של מתחם העונש ההולם. דומני כי באמצעות ענישה של מאסר ממושך מאחורי סורג ובריח, בצירוף מאסרים מותנים, וכן ענישה בעלת ביטוי כלכלי בדמות פיצוי לבעלי הרכב שניזוק, יוגשם עיקרון ההלימה. בד בבד תושג הרתעתו של הנאשם, כמו גם הרתעתם של עבריינים בפוטנציה לבל יבצעו עבירות כגון דא. כולי תקווה כי הפעם יבחר הנאשם לשוב אל דרך הישר, וכן להתמיד ולילך רק בה, לאחר שירצה את עונש מאסרו.

בעניין הפיצוי הכספי, מצאתי להעיר כי לא נעלמה הימני טענת הסנגור לפיה לא הוגשו ראיות שיעידו על הנזק שנגרם לרכב המתלוננת. הגם שכך הוא, הרי ששכום הנזק לא יכול להיות שנוי במחלוקת, פעם שהוא נקוב בכתב האישום המתוקן בין יתר עובדות המקרה, בהן הודה כאמור הנאשם. גם בעניין זה אביא בחשבון כי על מוסטפא הושת לפצות את

בעלי הרכב בסך של 15,000 ₪.

סוף דבר

32. לאור כל האמור, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- עשרים (20) חודשי מאסר בפועל.

תקופה זו תימנה מיום מעצרו של הנאשם בתאריך 26.11.2023.

- עשרה (10) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת הצתה.

- חמישה (5) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

- פיצוי לבעלי הרכב שניזוק בסך של 10,000 ₪, אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.

אשר לאופן תשלום הפיצוי שנפסק לחובת הנאשם, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע לעיל. ניתן יהיה לשלם את הפיצוי כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

• בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.

• מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000.

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"א אלול תשפ"ד, 24 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

